

gender, er høiligt at formode, at Rigsdagen maa ønske vedtagne, for at der kan komme Harmoni i det Hele.

Det er i denne Aand, at Regjeringen har forelagt Sagen, og man haaber, at Rigsdagen, naar Sagen er blevet nøiere overveiet, vil komme til den Overbeviisning, at man, idetmindste i mange vigtige Punkter, deri maa slutte sig til Regjeringen, og paa den Maade ønske at faae den vanskelige Knude løst, som virkelig finder Sted. Som jeg allerede har sagt, er det Regjeringens inderlige Ønske at faae denne Sag ordnet saa hurtigt som muligt, men den underordner dog dette Ønske det, at man maa komme til et hensigtsmæssigt, Statens vedvarende Bestaaen og Udvikling betryggende Resultat, og at man foretrækker det, at skyde denne Udsigt noget tilbage, for det, at tage imod en forandret Grundlov for Danmark, som ikke vilde svare dertil. Det er blevet sagt, at Regjeringen synes at have villet benytte Leiligheden til ved Hjælp af det Tryk, som under denne vakkende Forsatning hviler paa Folket, at erhverve Renunciationer paa Rettigheder, som ved Grundloven ere blevne Folket tilstaaede, og som det ellers paa ingen Maade vilde give Slip paa. Udvalgets Bestænkning udtaler dette, som jeg allerede har bemærket, blot som Noget, der skulde være den almindelige Mening, uden at Udvalget selv erkjender det for at være sin. Jeg tvivler virkelig paa, at dette er den langt overveiende Mening (Flere Stemmer: Jo!). Ja, jeg veed nok, at det her i Rigsdagen altid vil siges, at det er den overveiende Mening, men uden for Rigsdagen vilde man maaskee gjøre andre Erfaringer (Stemmer: Nei!), ja det vil jeg lade staae ved sit Værd, men det hjælper ikke, at man proclamerer det som en overveiende Mening, naar der foreligger mange Kjendsgjerninger, hvoraf man kan slutte, at der ikke er en saadan overveiende Mening. Men Regjeringen har hverken ønsket eller forlangt, at der skulde opgives noget af det, som virkelig udgjør Nationens constitutionelle Ret. Hvad der ikke findes i det nye Grundlovsudkast for Kongeriget Danmarks særlige Vedkommende, det maa komme igjen i den almindelige Statsgrundlov (Stemmer: Hør!).

Naar man forøvrigt har indbudt til at gjøre adskillige Forandringer i Grundloven, som ikke ere en umiddelbar nødvendig Følge af det Forsatnings-Selleskab, som skal begrundes ved en ny for hele Monarchiet gjældende Grundlov, saa er det saadanne Forslag, som efter Regjeringens bedste Overbeviisning paa ingen Maade vilde betage Folket noget Bærn, som det fornøstigtviis kunde ønske. Man har i Særdeleshed troet, at der var noget Betænkeligt i, at det hele Valgsystem ikke var optaget i den nye Grundlov, men at der blot var henlyst til Valgloven. Jeg har allerede tidligere, og jeg troer paa en aldeles syldestgjørende Maade, udtalt mig derom. Naar Grundloven vedtages saaledes, som den er forelagt, saa bliver Valgloven saaledes, som den er givne i Aaret 1849, aldeles usforandret staaende ved Kraft, saalange indtil den ved en ny Lovgivningsact bliver ophævet. Det er kun det Herredømme, som den Retning, der var i 1848 og 49, vilde have over den hele Fremtid, saa at denne, naar den kom til den Overbeviisning, at Valgloven kunde behøve Forandringer, saa ikke kunde gjøre disse, uden at gaae den meget besværlige og mislige Omvei, som § 100 i Grundloven dertil anviser — det er dette, man vil søge affattet, og saalange den Overbeviisning ikke bliver almindelig i Folket, at Valgsystemet behøver Forandringer, — de være store eller smaa, de kunne maaskee blot indskrænke sig til at ophæve Nødvendigheden af Stillingen — saalange vil jo Valgloven komme til at staae ved Magt; thi det er en gjældende Lov, som ikke kan ophæves uden ved Samvirkning af Lovgivningsmagtens forskellige Grene. Man har vel hertil sagt, at i det Dieblit, Valgloven blev løftet ud af Grundloven og blev en særlig Lov, kunde den forandres ved provisoriske Love; men jeg troer, at jeg allerede ved en tidligere Leilighed har oplyst, at man slet ikke kan tænke paa Sigt, da jo provisoriske Love alene kunne gives, naar der er paa trængende Nødvendighed. Herved kan kun forstaaes det, som paa Grund af de i Mellemtiden indtrufne Omstændigheder er blevet en Nødvendighed, og ikke det, som man kan ulede af den Tingenes Tilstand, som bestandig har fundet Sted. Det